

INTERACT II EX-ANTE NOVĒRTĒJUMS:

GALA ZIŅOJUMS

Austrijas Federālajai kancelejai

nosūtījusi

SIA LRDP KANTOR

2006. gada 8. decembrī

1. Ievads

INTERACT I tika aizsākts 2002. gada beigās, lai uzlabotu Kopienas iniciatīvas INTERREG III trīs atzaru ieviešanas produktivitāti un efektivitāti. Tas ir ticis darīts ar daudziem projektiem un aktivitātēm, kas uzlabo un veicina praktisko zināšanu nodošanu, atbalsta kopīgu rīku un procedūru izstrādi, atbalsta iestāšanās valstis un veicina un stiprina teritoriālo sadarbību gar ES ārējām robežām.

INTERACT II (2007.-2013. gads) turpinās INTERACT I (2002.-2006. gads) iesākto darbu. INTERACT II darba programmas gatavošanas process sākās 2005. gada decembrī, un to veica INTERACT I Novērošanas un virzīšanas komiteja, un konkrēti tās INTERACT II Projekta veidošanas grupa un INTERACT I Vadošā institūcija (Austrijas Federālā kanceleja). Šis process tika pabeigts 2006. gada decembrī.

Vadošā institūcija iecēla SIA LRDP KANTOR, lai tā veiktu INTERACT II ex-ante novērtēšanu un, ja nepieciešams, Stratēģiska apkārtējās vides novērtējuma pārbaudes ziņojumu. Vērtētāji sāka darbu 2006. gada augustā un veica ex-ante vērtēšanu saskaņā ar Vadošās institūcijas izdoto uzdevuma ietvaru dokumentu un ES regulu un EP vadības prasībām.

Vērtētāji piedalījās programmas gatavošanas procesā, sniedzot komentārus par darba projektiem un piedaloties debatēs un darba plāna konkrētu aspektu izstrādē. Konkrēto ieguldījumu vidū var izcelt šādus:

- Sākotnējā diskusija ar Vadošo institūciju un INTERACT Sekretariātu 2006. gada 28. augustā (Vīne);
- Sākotnējo komentāru un ieteikumu ziņojuma iesniegšana (2006. gada 13. septembris);
- PowerPoint prezentācija par augstāk minēto un piedalīšanās paplašinātās Projekta veidošanas grupas sanāksmē 2006. gada 25. septembrī (Brisele);
- Stratēģiska apkārtējās vides novērtējuma pārbaudes ziņojums (2006. gada 24. oktobris);
- Ex-ante novērtējuma ziņojuma projekts (2006. gada 24. oktobris);
- PowerPoint prezentācija par augstāk minēto un piedalīšanās MSC / Projekta veidošanas grupas sanāksmē 2006. gada 9. novembrī (Vīne);
- Gala Ex-ante novērtējuma ziņojums (2006. gada 8. decembris)

Šajā ziņojumā ir sniegts papildu fons 2. nodaļā, ieskaitot ieinteresēto pušu vajadzības un SWOT analīzi, un tas adresē nozīmīgu jautājumu virkni no 3. līdz 8. nodaļai, kā noteikts Sākotnējo komentāru un ieteikumu ziņojumā, saskaņā ar uzdevuma ietvaru dokumenta un EP vadību. 9. nodaļā ir rezumēti ex-ante novērtējuma galvenie komentāri un ieteikumi.

Stratēģiskā apkārtējās vides novērtējuma pārbaudes ziņojums ir sniegts Pielikumā.

¹ Vispārējās SF Regulas 48. Panta 2. daļa, kurā noteikti ERAF, ESF un Kohēzijas Fonda noteikumi, un kas anulē Regulu (EP) Nr. 1260/1999: Eiropas Komisijas Darba dokumenta projekts par Ex-ante vērtēšanu (Jaunais programmēšanas periods, 2007.-2013. gads: metodoloģiskie darba dokumenti, 2005. gada oktobris)

2. Fons

INTERACT I galvenās īpašības

INTERACT I tika koncentrēts uz Vadošo un Maksājošo institūciju, Kopīgajiem tehniskajiem sekretariātiem, valsts administrācijām un programmu komitejām, kas bija iesaistītas INTERREG III programmu virzīšanā, pārvaldē un kontrolē nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī.

Programmas mērķis bija izmantot plašo kompetences apjomu attiecībā uz sadarbības programmām un projektiem dažādās dalībvalstīs un reģionos. Tā centās uzlabot iestāžu un personu, kas bija tieši iesaistītas INTERREG programmu realizācijā, tehnisko un organizacionālo kapacitāti, izmantojot, cita starpā, kopīgu instrumentu/procedūru izstrādi un praktisko prasmju nodošanu starp dažādām ģeogrāfiskām teritorijām, sadarbības programmām un INTERREG atzariem. Tā sniedza nozīmīgu atbalstu programmas partneriem no jaunajām dalībvalstīm, vadot pāreju uz jauno programmēšanas periodu pēc iestāšanās ES. Papildus tam, INTERACT I veicināja un stiprināja teritoriālo sadarbību gar ES ārējām robežām.

INTERACT I ieviešanas sistēmu veidoja INTERACT Sekretariāts un pieci INTERACT punkti (IP) ar partneru filiālēm deviņās teritorijās. INTERACT Sekretariāts nodrošināja saskaņošanas/tehniskās palīdzības funkcijas un ieviesa programmu Vadošās institūcijas vārdā. INTERACT punktiem bija vai nu vertikāla loma (IP "Kvalifikācija un nodošana" un IP "Pārejas un ārējās sadarbības pārvalde") vai horizontāla loma (IP "Instrumentu kārba", IP "Informācija un rosināšana", IP "INTERREG IIC saskaņošana").

INTERACT I praktiskās produkcijas vidū var izcelt:

- Eiropas mēroga konferences un tematiskus seminārus;
- Apmācības seminārus un mācību vizītes;
- Profesionāļu tīklu izveidi un rosināšanu;
- Pārvaldes rīkus, pētījumus un pārskatus par INTERREG programmām, projektiem un konkrētiem tematiem;
- Datu vākšanu par INTERREG programmām un visu to atzaru programmām, un labas prakses piemēriem;
- INTERACT portāla interneta lapu un komunikāciju kampaņas;
- 21 papildu INTERACT projektus, kas tikuši aizsākti pēc diviem aicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

Galvenās atšķirības starp INTERACT I un II

Salīdzinot INTERACT II darba programmu ar tās priekšgājēju, ir vērojamas šādas nozīmīgas izmaiņas:

- Tiek pārtraukts atbalsts projektiem, kurus veicina teritoriālās sadarbības ieinteresētās puses: INTERACT II aizgādībā netiks ieviesti nekādi projekti, un programma koncentrēsies uz pakalpojumu sniegšanu. Tiek cerēts, ka tas atbrīvos resursus INTERACT punktos (kas kopumā būs līdzīgi INTERACT I), lai nodrošinātu INTERACT II ietekmes "lokalizāciju", "paplašināšanu" un "padziļināšanu".
- Atšķirīga ārējo robežu adresēšana: Eiropas Kaimiņu un partnerības rīku (ENPI) ieviesīs Ārējo attiecību ģenerāldirektorāts/EuropeAid sadarbības birojs. INTERACT II paredz elastīgu sadarbību starp teritoriālās sadarbības uzdevumu un ENPI. Tiek gaidīts, ka šim mērķim INTERACT II no ENPI budžeta tiks piešķirts atsevišķs finansējums; šādā gadījumā iestādes, kuras

piekalpojumus INTERACT, spēs sniegt papildinošus, taču atšķirīgus pakalpojumus ENPI/SVS komponentam.

- Četru daudzfunkcionālu IP ieviešana, ar reģionāliem tīkliem: IP sniegs visus produktus un pakalpojumus, kas ģenerēti Pārvaldes sistēmā, pielāgojot tos konkrētai ģeogrāfiskai teritorijai. Papildus tam, individuāliem IP var tikt uzdoti darbi, kas attiecas uz konkrētiem programmu veidiem (starptautisko, starpreģionālo, IPA).
- Nacionālo kontaktpersonu (NKP) tīkla ieviešana: dalībvalstis tiek aicinātas izvirzīt nacionālās kontaktpersonas (t.i., galvenās personas, kuras ir atbildīgas par teritoriālo sadarbību), lai tās nodrošinātu atgriezenisko saiti un palīdzētu identificēt un lokalizēt INTERACT kopienas vajadzības.

leinteresēto pušu vajadzības

Darba plāna mērķis ir plaši adresēt teritoriālās sadarbības kopienas vajadzības un teritoriālās sadarbības ieinteresēto pušu reālās vajadzības. Plāna gala versijā kā galvenie adresāti un mērķa grupas ir norādītas tās institūcijas un organizācijas, kas ir izveidotas visā Eiropā, lai pārvaldītu Eiropas teritoriālās sadarbības programmas. Tādējādi, INTERACT II mērķis ir adresēt šo grupu vajadzības.

Sākotnējais vajadzību novērtēšanas pētījums un tam sekojošās INTERACT Sekretariāta atsauces liecina, ka ieinteresēto pušu vidū pastāv plaši zināšanu un pieredzes resursi:

- Sevišķi labas zināšanas par atbilstību ES regulējošajām prasībām un programmas ieviešanas veicināšanu, it sevišķi attiecībā uz projektu izstrādes procesu;
- Taču ir iespējams darīt/ir jādara vairāk, lai dalītos informācijā par labu praksi.

Vajadzību novērtēšanas pētījums un vidējā termiņa novērtējums (VTN) un atjaunojums ir izcēlušī konkrētas vajadzības, ar kurām saskaras reģionālie/vietējie darboņi robežu reģionos, kuros ir salīdzinoši augsts izolācijas līmenis, kā arī pie ārējām ES robežām un Eiropas dienvidu reģionos.

Darba plānā ir atzīts, ka:

- Ir iespējams aizsniegt un aktivizēt vairāk programmas līmeņa ieinteresēto pušu, un tas būtu jādara.
- Pastāv konkrētas un plašas vajadzības un barjeras, kas ietekmē reģionālos/vietējos darboņus, piemēram, dažādas valodas un ierobežoti resursi.

Vidējā termiņa novērtējumā ir uzsvērts, ka ir svarīgi saglabāt atsaucību pret augošajām un mainīgajām gala lietotāju vajadzībām, un tas ir atzīts darba plānā.

SWOT analīze

Darba plāna projektā tika sniegta stipro pušu un vājību tabula. Vērtētāji ir veikuši šādus ieteikumus attiecībā uz INTERACT II iespējām un draudiem:

IESPĒJAS sniegt atbalstu teritoriālās sadarbības programmām	DRAUDI saistībā ar:
Paplašinot, padziļinot un lokalizējot INTERACT aktivitātes ,... ...lai sasniegtu/aktivizētu vairāk ieinteresēto pušu	Prioritāšu un aktivitāšu plāniem programmā: <ul style="list-style-type: none"> - Potenciāli pārāk liels uzsvars uz programmas/projektu pārvaldes tehniskajiem aspektiem; - Nepietiekama dažādu adresātu grupu vajadzību identificēšana/adresēšana; - Vājas saites ar saistītām programmām, it sevišķi attiecībā uz ENPI sadarbī, ja netiek panākta vienošanās par atsevišķa IP finansēšanu ENPI mērķiem
[Jāapsver arī iespējas, kas rodas, paplašinot zināšanu bāzi]	ieviešanas sistēmas plānu (struktūru), it sevišķi attiecībā uz: <ul style="list-style-type: none"> - Darba paņēmieniem un pieejamajiem resursiem, it sevišķi INTERACT punktiem - Pretrunīgu un potenciāli vāju nacionālo kontaktpersonu tīklu to neobligātā statusa dēļ
	Resursi , kas ir pieejami katrai prioritātei un aktivitāšu veidam

3. STRATĒGIJAS PIEMĒROTĪBA

Vai programma sniedz atbilstošu stratēģiju, lai adresētu izaicinājumus, ar kuriem saskaras teritoriālās sadarbības kopiena?

Darba programmas gatavošanas process

MSC un projekta veidošanas grupa darba programmas gatavošanas procesa sākumā debatēja par vispārējās stratēģijas fokusu, izmantojot, cita starpā, Vidējā termiņa novērtējumu (VTN) un VTN atjaunojumu, fokusgrupu diskusijas un vairākus Vadošās institūcijas un INTERACT Sekretariāta darba/pozīcijas dokumentus.

Tika pieņemts, ka ir jāmaina INTERACT I stratēģijas fokuss, lai ņemtu vērā ERAF jauno teritoriālās sadarbības uzdevumu, ES paplašināšanos un INTERACT I laikā

gūto pieredzi.

Darba programmas gatavošanas laikā ex-ante vērtētāji uzsvēra, ka ir svarīgi nodrošināt, lai šaura fokusa uz "pārvaldību" neizraisītu teritoriālās sadarbības būtības atstāšanu novārtā. MSC ir paskaidrojuši, ka teritoriālās sadarbības būtību INTERACT II adresēs tikai tiktāl, cik tas attiecas uz teritoriālās sadarbības programmu pārvaldi, un ka tiks veicinātas saites ar uz saturu orientētiem avotiem, piemēram, tematiskiem tīkliem. Tie arī uzsvēra, ka ir nepieciešams darba programmā nepārprotami definēt tās galvenos adresātus un mērķa grupas.

Darba programmas galvenie punkti

INTERACT II galvenais fokuss ir **labā pārvaldība**, it īpaši attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības programmu sarežģītību.

INTERACT II misija ir apkopot, dokumentēt un izplatīt labas starpvalstu, Eiropas līmeņa un starpreģionālas sadarbības pārvaldības pieejas un metodes visā Eiropas Savienībā.

Programmas adresāti un mērķa grupas ir iestādes un organizācijas, kuras ir iesaistītas teritoriālās sadarbības programmu pārvaldē.

Komentāri/ieteikumi

Darba plāna vispārējā stratēģija ir atbilstoša jaunajiem izaicinājumiem, ar ko saskaras INTERACT, un ir uzskatāma par INTERACT I stratēģijas loģisku evolūciju. Vidējā termiņa novērtējuma un citu novērtējuma ziņojumu ietvaros gūtās atziņas ir pietiekamā mērā tikušas ņemtas vērā.

Stratēģijas specifisko aspektu lielākā daļa ir pareizi orientēta un pilnīgi izstrādāta, ieskaitot nozīmību, kas ir saistīta ar dalīšanos zināšanās un pārvaldības kvalitātes kontroli. Tomēr daži citi aspekti ir adresēti mazāk labi, it sevišķi:

- Dažādo adresātu grupu vajadzību definēšana;
- INTERACT II darbības lauks attiecībā uz ārējām robežām un paplašināšanos;
- Ieviešanas sistēmas "lokalizēto" komponentu (INTERACT punktu) maksājumi un resursi.

Šiem aspektiem ieviešanas laikā jāvelta īpaša uzmanība.

4. STRATĒĢIJAS IEKŠĒJĀ SASKAŅOTĪBA

Vai stratēģija ir labi definēta, ar skaidriem mērķiem un prioritātēm, vai pastāv iekšēja saskaņotība un atbilstība starp prioritātēm (un, plašākā nozīmē, starp programmas dažādajiem aspektiem un komponentiem)?

Darba programmas gatavošanas process

Projekta veidošanas procesā plaši tika izmantota INTERACT I ietvaros gūtā pieredze. Tas izraisīja divas nozīmīgas izmaiņas:

- Lēmumu neatbalstīt vietējo/reģionālo ieinteresēto pušu piedāvātos projektus

- (jo tas mazinātu fokusu uz pārvaldību un novirzītu resursus);
- Aktivitāšu racionalizāciju un skaidru to grupēšanu pēc intervences veida.

Vērtētāju sākotnējais ieteikums bija pārskatīt darba plāna projektu, lai katrs plānoto aktivitāšu veids tiktu skaidri noteikts, bez pārklāšanās ar citām aktivitātēm, un precīzi norādīts grafika/pārskata sadaļā. Tas ir ticis ņemts vērā vēlākās projekta versijās.

Darba plāna galvenie punkti

Darba plāns nosaka divas prioritāšu asis.

Pirmajā prioritātē (Pakalpojumu izstrāde un sniegšana) ietilpst četras aktivitāšu grupas:

- Informācijas resursi:
 - Zināšanu bāze
 - Instrumenti
- Sadarbība:
 - Tīklu saskaņošana
 - Apmaiņa
- Izplatīšana un publicitāte
- Kvalitātes pārvalde

Otrajā prioritātē (Tehniskā palīdzība) ietilpst pārvalde, novērošana un vērtēšana, informēšanas un audita aktivitātes.

Pirmā prioritāte ir daudz plašāka attiecībā uz aktivitāšu loku un tai piešķirtajiem finanšu resursiem (94% no kopējā apjoma).

Komentāri/ieteikumi

Vispārējie uzdevumi un prioritātes ir skaidri definētas un pastāv iekšēja saskaņotība, ņemot vērā, ka programmai būtu jāsauglabā augsts atsaučības līmenis attiecībā uz augošajām vajadzībām, un to var nodrošināt galvenokārt ar Vairākgadu darba plānu.

Visā ieviešanas laikā ir nepieciešams nodrošināt, lai:

- Vairākgadu darba programma uzturētu līdzsvaru un saites starp 1.prioritātes aktivitātēm ;
- 2. prioritāte netiktu izpildīta atšķirtībā no 1. prioritātes;
- Tiktu uzturētas pietiekamas saites ar tematiskiem tīkliem un citiem uz teritoriālās sadarbības saturu orientētiem avotiem, lai pārvaldības jautājumi būtu saistīti ar teritoriālās sadarbības būtību.

5. STRATĒGIJAS ĀRĒJĀ SASKAŅOTĪBA

Vai stratēģija ir ārēji saskaņota ar citām programmām un politikām, un kādā veidā tā var veicināt Lisabonas uzdevumu izpildi?

Darba programmas gatavošanas process

Darba programmas pirmajos projektos tika pieņemts, ka, ENPI juridiskās, administratīvās un finansiālās atšķirtības dēļ, INTERACT II nekādi netiks iesaistīts.

Ex-ante vērtētāji ir komentējuši, ka:

- Vispārēji runājot, saites ar citām programmām un tīkliem ir nepieciešams padarīt stiprākas un precīzāk formulētas, ieskaitot saites ar starpreģionu sadarbības programmu, ESPON, URBACT;
- Konkrēti runājot, nodoms ierobežot INTERACT II līdz iekšējām ES robežām ir visievērojamākā izmaiņa, salīdzinājumā ar INTERACT I, taču attieksme pret to ir bijusi pavirša. Tika uzsvērts, ka ārējo robežu izslēgšana un saišu trūkums ar ENPI atbalstīto teritoriālo sadarbību var atstāt negatīvu ietekmi uz INTERACT II globālo uzdevumu. Lai gan finanšu pārvalde un citi ENPI programmu noteikumi atšķirsies no tiem, kas ir norādīti 3. uzdevumā, daudzas ieinteresēto pušu vajadzības būs līdzīgas, un būs piemērojami tie paši teritoriālās sadarbības principi un darba metodes; tas ir jāadresē programmā. Papildus tam, dalīšanās pakalpojumiem un aktivitātēm būtu efektīva resursu izmantošana.

Darba programmas galvenie punkti

Darba programmā ir uzsvērts nodoms izveidot saites ar institucionāliem tīkliem, kuru mērķis ir uzlabot zināšanas un praksi attiecībā uz teritoriālajām politikām Eiropā, it sevišķi ESPON un URBACT.

Attiecībā uz ārējām robežām, INTERACT II sniegs pakalpojumus IPA (pirmsiestāšanās palīdzības instrumenta) sadarbības programmām, taču ne starpvalstu sadarbībai ENPI (Eiropas kaimiņu un partnerības instrumenta) ietvaros – juridisku un procedurālu atšķirību un budžeta ierobežojumu dēļ. Pēdējā gadījumā, INTERACT II nodrošinās elastīgu sadarbību, lai abpusēji stiprinātu informācijas un komunikāciju plūsmas. INTERACT II Vadošā institūcija kopā ar dalībvalstu institūcijām arī cenšas panākt vienošanos ar Ārējo attiecību ģenerāldirektorātu, EuropeAid Sadarbības biroju, lai tiktu finansēta atsevišķa (t.i. piektā) IP darbība DA Eiropā, kas koncentrētos uz ENPI (un, iespējams, paplašināta darbība vienā no četriem INTERACT II IP ZA Eiropā, koncentrējoties uz ENPI).

Darbības plānā ir pieņemta stratēģiskāka orientācija un koncentrēšanās uz Lisabonas un Gēteborgas darba kārtību, un tiek gaidīts, ka tas padziļinās sapratni par vairāklīmeņu un vairāksektoru politiku labu pārvaldību, kas ir svarīgs faktors reģionālās konkurētspējas uzlabošanai.

Komentāri/ieteikumi

Efektīvu saišu radīšana ar citām programmām un tīkliem joprojām ir ļoti nozīmīgs jautājums Vairākgažu darba programmai.

Sadarbe ar ENPI joprojām ir atvērta jautājums, jo to ir iespējams ietekmēt tikai ar piekto INTERACT punktu, kas ir pilnīgi atkarīgs no papildu finansējuma un atsevišķas vienošanās, kura nebija tikusi veikta līdz INTERACT II darba programmas galējai noformēšanai.

INTERACT II ir pietiekami orientēta uz Lisabonas un Gēteborgas darba kārtību un var sniegt ievērojamu ieguldījumu reģionālās konkurētspējas uzlabošanā, taču būtu jāatzīst, ka kopumā tās svarīgums ir minimāls.

6. RESURSU PIEMĒROTĪBA

Vai uzdevumus reāli ir iespējams izpildīt ar dažādajām prioritātēm piešķirtajiem resursiem?

Darba programmas gatavošanas process

Finanšu resursu pieejamība izriet no Eiropas Komisijas veiktās ERAF līdzekļu piešķiršanas programmai. Dalībvalstis ir apsvērušas divas nacionālā līdzfinansējuma līmeņa iespējas – 15% un 25% – un visbeidzot ir izlēmušas pieņemt 15% līmeni.

Ex-ante vērtētāji darba plāna gatavošanas laikā ir komentējuši, ka ir rūpīgi jāapsver INTERACT punktu apgādāšana ar resursiem, plānojot aktivitātes un projektējot ieviešanas sistēmu, un otrādi, lai būtu iespējams sasniegt.

Darba programmas galvenie punkti

INTERACT II kopējie finanšu resursi periodam no 2007. līdz 2013. gadam ir **€ 40 039 426** (€ 34 033 512 Kopienas finansējums un 6 005 914 nacionālais finansējums), kas pa prioritāšu asīm ir sadalīti šādi:

1. prioritāte: € 37 637 060
2. prioritāte: € 2 402 366

Vadošā institūcija lēš, ka finansējuma līmenis atbilst 30 darbinieku vietām INTERACT punktos lielākajai daļai no 2007.-2013. gada perioda un 2 vai 3 vietām INTERACT Sekretariātā. Galējais INTERACT punktu skaits būs četri, kas tika izlemts MSC 2006. gada 9. un 10. novembra sanāksmē.

Papildu resursi var ļaut ieviest papildu INTERACT punktu ENPI vajadzībām saistībā ar INTERACT struktūrām (un paplašināt vienu no četriem INTERACT II IP), ja tiek panākta vienošanās starp Ārējo attiecību ģenerāldirektorātu/EuropeAid Sadarbības biroju un INTERACT II Vadošo institūciju un attiecīgajām dalībvalstu institūcijām.

Komentāri/ieteikumi

Vispārējais pieejamo resursu līmenis kopumā ir līdzīgs INTERACT I apstākļiem. Vērtētāji izteica bažas, ka resursi, kas tikuši atbrīvoti no projektu atbalsta – INTERACT I ietvaros ir tikuši ieviesti 21 projekti – joprojām var būt nepietiekami, lai efektīvi "lokalizētu", "paplašinātu" un "padziļinātu" INTERACT, it sevišķi ar reģionalizētām INTERACT punktu aktivitātēm. Tādēļ līgumos ar vadības institūciju un Gada darba plānu ietvaros būtu rūpīgi jāizstrādā INTERACT punktu darba metode, lai tiktu ņemti vērā pieejamie resursi.

Tiek pieņemts, ka līdzekļu sadale starp 1. prioritātes aktivitāšu grupām tiks izlemta Vairākgažu darba programmā. Piemērotība un līdzsvars starp grupām tādēļ būtu uzmanīgi jānovēro ieviešanas laikā.

7. INDIKATORI UN MĒRĶI

Vai ir identificēti atbilstoši indikatori un skaitliski izteikti mērķi attiecībā uz uzdevumiem prioritāšu līmenī, un vai tie var kalpot par pamatu novērošanai un efektivitātes novērtēšanai nākotnē?

Darba programmas gatavošanas process

INTERACT I nesē (2005. gada jūlijā) ir pieņēmusi "paplašinātu indikatoru struktūru", un tā ir sniegusi pamatu attiecīgajai nodaļai par novērošanas un vērtēšanas indikatoriem, kas ir iekļauti INTERACT II.

Darba programmas galvenie punkti

Darba programmā ir iekļauta daudzpusīga rezultātu un ietekmes indikatoru sistēma, kas ir balstīta uz katras prioritātes un aktivitāšu grupas uzdevumiem/rezultātiem/produkciju.

Darba programmā nav iekļauti kvantitatīvi mērķi.

Komentāri/ieteikumi

Piedāvātā indikatoru sistēma ir daudzpusīga un labi piemērota INTERACT II dabai, ar labi definētiem rādītājiem attiecībā uz katru aktivitāti, ko atbalstīs programma, un labu līdzsvaru starp kvalitatīvām un kvantitatīvām definīcijām.

Tā kā aktivitāšu grupām nav finanšu piešķirumu, šobrīd nav iespējams noteikt kvantitatīvus mērķus. To ir nepieciešams paveikt Vairākgažu darba programmas un Gada darba plānu ietvaros.

8. PĀRVALDES UN IEVIEŠANAS SISTĒMA

Vai pārvaldes un ieviešanas sistēma ir piemērota, lai izpildītu programmas uzdevumus?

Darba programmas gatavošanas process

Kopš procesa sākuma MSC un projekta veidošanas grupa ir veikusi sistemātiskus centienus, lai novērtētu INTERACT I izmantotās ieviešanas sistēmas efektivitāti un no tā gūtu INTERACT II izmantojamus secinājumus. Viens no šādiem centieniem ir ziņojums "INTERACT punktu progresu novērtējums".

Galvenās no šī novērtējuma izrietošās izmaiņas kopš INTERACT I ir:

- INTERACT Sekretariāta, kurš pilda gan tehniskā atbalsta funkcijas (2. prioritāte), gan programmas ieviešanas saskaņošanas funkcijas (1. prioritāte), lomas pilnveidošana;
- Pārslēgšanās no tematiskiem uz daudzfunkcionāliem INTERACT punktiem, kas ir atbildīgi par aktivitāšu ieviešanu 1. prioritātes ietvaros;
- Dalībvalstu un saistīto valstu līdzdalības stiprināšana.

Ievērojams debašu temats darba programmas gatavošanas laikā bija INTERACT punktu nepieciešamais skaits, atrašanās vietas un maksājumi. Darba programmas gatavošanas laikā ex-ante vērtētāji vērsa uzmanību uz nepieciešamību izstrādāt un vienoties par detalizētāku INTERACT punktu specifikāciju, kurā būtu iekļauts IP skaits un teritorijas, valodas un darba metodes, cilvēku un finanšu resursi, saites ar nacionālā un reģionālā līmeņa ieinteresētajām pusēm.

Debates tika beigtas ar lēmumu ieviest četrus daudzfunkcionālus INTERACT

punktus, kuri sniegtu visus Pārvaldes sistēmas ģenerētos produktus un pakalpojumus konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā. Dažiem IP var papildus tikt uzdoti pienākumi, kas attiecas uz konkrētu programmas veidu (starptautisku, starpreģionālu, IPA).

Daba programmas galvenie punkti

Novērošanas komiteja turpmāk uzņemsies aktivitāšu izvēles virzīšanas funkcijas, kuras līdz šim veica INTERACT I Novērošanas un Virzīšanas komiteja, kas arī bija atbildīga par projektu izvēli.

Vadošās institūcijas, Sertificēšanas institūcijas un Auditā institūcijas funkcijas uzņemsies Austrijas Federālās kancelejas attiecīgās nodaļas.

INTERACT dabas dēļ, INTERACT Sekretariāta funkcijas pārsniedz parastās ERAF programmu sekretariātu funkcijas. Tādejādi, INTERACT Sekretariāts informēs, veicinās, sekmēs un koordinēs INTERACT II ieviešanas struktūras.

II.

Katra dalībvalsts un saistītā valsts tiks aicināta izvirzīt vienu galveno personu kā NKP (nacionālo kontaktpersonu).

Katrs no četriem INTERACT punktiem būs atbildīgs par reģionālu tīklu, kurā ietilpst darba programmu/sadarbības teritoriju grupa un nacionālās kontaktpersonas.

Visas starptautiskās programmas tiks piešķirtas vienam INTERACT punktam, un tā pati pieeja tiks izmantota attiecībā uz starpreģionu sadarbības programmām un teritoriālās sadarbības programmām, ko atbalsta IPA.

Komentāri/ieteikumi

Jaunā INTERACT punktiem plānotā loma ir ļoti svarīga INTERACT lokalizēšanas, paplašināšanas un padziļināšanas sasniegšanai. Šķiet, ka tas ir atbilstoši izvēlēts instruments. Taču tā panākumi būs atkarīgi no vairākiem faktoriem, kuri vēl nav tikuši noteikti, galvenokārt:

- INTERACT punktu detalizētās specifikācijas, kuras tiks sniegtas Vairākgadu darba programmā/Gada darba plānā;
- Uzdevumu sadale, kas ir rūpīgi jālīdzsvaro ar pieejamajiem resursiem.

Arī nacionālo kontaktpersonu loma var būt nozīmīga, taču, tā kā darba programmā tās ir noteiktas kā neobligātas, pastāv šaubas par to, kādā mērā (un cik pastāvīgi) tās tiks ieviestas.

Tādejādi, cerībām attiecībā uz efektīvu INTERACT II lokalizācijas, padziļināšanas un paplašināšanas sasniegšanu pašreizējā posmā ir jābūt pieticīgām.

9. GALVENO KOMENTĀRU UN IETEIKUMU KOPSAVILKUMS

Var secināt, ka, lai veiksmīgi ieviestu INTERACT II, sevišķa uzmanība ir jāpievērš:

- Lielajam apjomam, kādā darba programma ir atkarīga no Vairākgadu darba programmas (VGDP) un Gada darba plāniem (GDP).

- Nepieciešamībai pēc labi pārdomātas un labi apgādātas INTERACT punktu darbības.
- Nepieciešamībai ieguldīt ievērojamus centienus, lai izveidotu saites ar citām programmām un tīkliem, it sevišķi ar ENPI.

Runājot konkrētāk, potenciāli riski var rasties no tālāk norādītajiem faktoriem, ja vien tie netiek adresēti un tālāk izstrādāti Vairākgadu darba programmā un Gada darba plānos:

- Nepietiekama dažādu adresātu grupu vajadzību identificēšana un adresēšana.
- Potenciāli pārāk liels uzsvars uz programmas pārvaldes tehniskajiem aspektiem, bez pietiekamām saitēm ar teritoriālās sadarbības saturu.
- Vājas saites (vai to neesamība) ar citām programmām, it sevišķi attiecībā uz starpreģionu sadarbību un ENPI.
- Neadekvāti izstrādāts INTERACT punktu jauns darba režīms (un, iespējams, arī IP, kas nav pietiekami apgādāti savai jaunajai lomai).
- Nepastāvīgs un vājš NKP tīkls to neobligātā statusa dēļ.

GALVENO IZSKATĪTO DOKUMENTU SARAKSTS

- 1) Jaunais programmēšanas periods, 2007 – 2013: Metodoloģiskie darba dokumenti par ex-ante vērtēšanu (*EK, 2005. gada oktobris*)
- 2) Kohēzijas politika izaugsmes un darba vietu atbalstam: Kopienas stratēģiskās vadlīnijas, 2007 – 2013 gads (*Eiropas Kopienų Komisija, 2005. gada Jūlijs*)
- 3) INTERACT programmas papildinājums (*2003. gada marts*)
- 4) Pētījums INTERACT aktivitāšu mērķa grupu vajadzību novērtēšanai, gala ziņojums: pārskata ziņojums (*LRDP, 2003. gada oktobris*)
- 5) INTERACT 2002.-2006. gada Kopienas iniciatīvas programmas vidēja termiņa novērtējums (*Taylor, Bachtler, Josser un Yuill, EPRC, 2004. gada februāris*)
- 6) INTERACT 2002.-2006. gada Kopienas iniciatīvas programmas vidēja termiņa novērtējums, II daļa: paplašinātās indikatoru struktūras gatavošana (*EPRC, 2005. gada jūlijs*)
- 7) INTERACT vidēja termiņa novērtējuma atjaunojuma ziņojums (*Ferry, EPRC, 2005. gada novembris*)
- 8) INTERACT punktu progresa novērtējums: Federālajai kancelejai iesniedzamā ziņojuma projekts (*Ferry, Gross un Bachtler, EPRC, 2006. gada aprīlis*)
- 9) Darba dokuments: INTERACT II 2007 – 2013: Teritoriālās sadarbības programmu laba pārvaldība: I daļa – pārskats (*Austrijas Federālā kanceleja,*

2006. gada aprīlis)

- 10) Gatavošanās INTERACT II: Pārskata ziņojums MSC par fokusgrupu sanākumi 2006. gada 3. un 4. aprīlī: informatīvs dokuments INTERACT Novērošanas un virzīšanas komitejas locekļiem (*INTERACT programmas sekretariāts, 2006. gada aprīlis*)
- 11) INTERACT II fokusgrupu sanāksme: 2006. gada 3. un 4. aprīlis, pilns ziņojums (*Lukesch, Hayes un Hummelbrunner*)

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs

E.Zalāns

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs	Valsts sekretāre	Juridiskā departamenta direktores vietniece	Par kontroli atbildīgā amatpersona	Atbildīgā amatpersona
E.Zalāns	L.Straujuma	A.Vectēva	S.Smone	A.Andreičika

12.11.2007. 15:32

3 488

K.Bauska tālr.: 7770437;

fakss: 7770479

kaspars.bauska@raplm.gov.lv